

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, adresas: Elektros energijos gamyba, naudojant alternatyvius atsinaujinančios vėjo energijos išteklius, Zarasų r. sav., Zarasų sen., Bernatkų k., Aukštakalnio k., Šapaukos k., Riešutinės I k., Jakšiškių I k.

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: UAB „Vėjo pašvaistė“, įmonės kodas 302498734, A. Mickevičiaus g. 7A, LT-08119 Vilnius.

Ataskaitos rengėjas: UAB „Aplinkos vadyba“, įmonės kodas 300513582, Subačiaus g. 23, LT-01300 Vilnius.

Planuojamos ūkinės veiklos trumpas aprašymas:

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimas elektros energijos gamybai. PŪV numatoma vykdyti Zarasų r. sav. Zarasų sen. Pakalniškių kadastrinėje vietovėje esančiuose 5 žemės ūkio paskirties sklypuose. Teritorija išsidėsčiusi Zarasų r. rytinėje dalyje, apie 4 km į rytus nuo Zarasų m., apie 8 km į vakarus nuo Turmanto miestelio. Sklypai, kuriuose planuojama vėjo jėgainių (toliau – VE) statyba, su viešosios paskirties pastatais ir rekreacinėmis teritorijomis nesiriboja. Numatoma statyti 6 VE (modelis Nordex N117/3000 arba Nordex N131/3000), kurių vienos nominali galia 3 MW, rotorius skersmuo: 82 – 131 m, bokšto aukštis: 75 – 145 m (priklausomai nuo taško reljefinių parametrų), bendras planuojamos VE aukštis iki 210 m. Pagaminta elektros energija požeminiais kabeliais bus tiekama į numatomą įrengti aukštinančią transformatorinę pastotę, kuri bus pajungta į artimiausias elektros oro linijos. VE valdymas – distancinis, bevielis. Siūlomoje PŪV sanitarinėje apsaugos zonoje gyventojų nebus. Artimiausios gyvenamosios sodybos yra išsidėsčiusios 307 m - 859 m atstumu nuo planuojamų VE bokštų. Mažiausi atstumai nuo numatomų PŪV vietų yra iki sodybų, kurių sklypų ribose (su savininkų sutikimu) yra planuojamos VE.

Galimas VE poveikis visuomenės sveikatai: fizikinis – triukšmas, elektromagnetinio lauko poveikis, infragarsas ir žemo dažnio garsas bei optinė tarša – šešėliavimas. Triukšmo vertinimas atliktas triukšmo sklaidos programa WindPRO (versija 2.9.269). Skaičiavimų rezultatai rodo, kad 300 m atstumu nuo VE, kai turbina įrengta 50 m aukštyje ir triukšmo absorbcijos koeficientas lygus 0,005 dB(A), triukšmo lygis yra žemesnis nei 45 dB(A) ir toliau mažėja. Tai tenkina HN 33:2011 “Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje” reikalavimus. Triukšmo lygis sumažėja už 179 ÷ 280 m į išorę nuo vėjo jėgainių, o į vidinę pusę (tarp jėgainių) triukšmo izolinija apsijungia į vieną. Neigiamo poveikio elektromagnetinės spinduliuotės aspektu nebus. Kadangi VE generatorius yra gondoloje, 75-145 m virš žemės paviršiaus, planuojama, kad jo sukiamas elektromagnetinio lauko stipris neviršys HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijos sukuriamo elektromagnetinio lauko“ leistinių normų. Infragarsas VE veiklos metu, gali būti mechaninis ir aerodinaminės kilmės. Infragarso ir žemo dažnio garsų poveikio visuomenės sveikatai prognostinis vertinimas gali remtis turimais analogiškos veiklos tyrimų rezultatais. Vadovaujantis skelbiamais duomenimis apie VE sklaidžiamą infragarsą ir žemo dažnio garsą, galima daryti išvadą, kad 100 m atstumu minėtojo garso lygis sumažėja iki neįjaučiamo. Analizuojamų VE sukiamas šešėliavimas esamų gyvenamųjų sodybų teritorijoje neviršys 30 valandų per metus (pagal Vokietijos normatyvus). Tiksliesniam galimo šešėliavimo artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertinimui atliktas modeliavimas programa WindPRO (versija 2.9.269) – pačiu blogiausiu variantu, priimant, kad visų pastatų visi langai yra orientuoti į vėjo jėgaines. Šešėliavimo sklaidos rezultatai parodo, kad planuojamų VE šešėliavimas artimiausių gyvenamųjų sodybų nepasiekia, todėl imtis priemonių šešėliavimui sumažinti nebūtina ir galima teigti, kad neigiamo poveikio visuomenės sveikatai dėl šešėlių mirgėjimo nebus. Ataskaitoje skaičiavimams ir įvertinimui nagrinėtas VE modelis Nordex N131/3000. Techninio projektavimo eigoje nusprendus statyti kito modelio VE negu skaičiuota šioje ataskaitoje, turės būti atlikti papildomi triukšmo ir šešėliavimo sklaidos skaičiavimai, kad būtų galima įsitikinti, ar suformuotos sanitarinės apsaugos zonos dydis tenkina kito modelio keliamą taršą.

Ataskaitoje siūlomas sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis:

VE sanitarinės apsaugos zonos ribas siūloma nustatyti pagal planuojamos ūkinės veiklos stacionarių triukšmo šaltinių, t.y. keturių VE pasirinkto modelio įrengimo alternatyvą Lietuvos higienos normos HN33:2011 „Akustinis triukšmas. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamo triukšmo ribinio dydžio nakties periodo (22:00-06:00 val) metu 45 dBA izoliniją. Vejo jėgainėms VE1, VE2 ir VE 6 formuojamos atskiros SAZ po 179 ÷ 187 m nuo VE bokštų. VE4 ir VE5 triukšmo zona apsijungia į vieną, o VE3 daroma ženkli VE4 įtaka – SAZ formuojama 187÷280 m nuo bokštų.

Teritorinės įstaigos sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių, jo priėmimo data, numeris:

Utenos visuomenės sveikatos centro 2014-11-05 priimtas sprendimas Nr. ŪPS-6: planuojama ūkinė veikla yra leistina pasirinktoje vietoje.